



Ο **Ηλίας Κολοβός** είναι αναπληρωτής καθηγητής οθωμανικής ιστορίας στο [Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας](#) της [Φιλοσοφικής Σχολής](#) του [Πανεπιστημίου Κρήτης](#) και διευθυντής του διεθνούς μεταπτυχιακού προγράμματος στην Οθωμανική Ιστορία του ίδιου Τμήματος. Έχει διδάξει ως επισκέπτης στην Ecole Pratique des Hautes Etudes στο Παρίσι και στο Πανεπιστήμιο του Βοσπόρου στην Κωνσταντινούπολη και έχει υπάρξει visiting fellow του Center of Hellenic Studies του Πανεπιστημίου Princeton. Συνεργάζεται σε ερευνητικά προγράμματα του [Max Planck](#)

[Institute for the Science of Human History](#), της [Γαλλικής Σχολής Αθηνών](#) κ.ά. Συμμετέχει επίσης στη δράση “[Islamic Legacy](#)” της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για την Επιστήμη και την Τεχνολογία (European Cooperation in Science & Technology). Είναι εκλεγμένο μέλος του Δ.Σ. του Διεθνούς Συλλόγου Οθωμανικής Κοινωνικής και Οικονομικής Ιστορίας ([International Association for Ottoman Social and Economic History](#)), εκλεγμένο μέλος του Δ.Σ. της Ελληνικής Εταιρείας Οικονομικής Ιστορίας, αντεπιστέλλον μέλος της Εταιρείας Κρητικών Ιστορικών Μελετών και μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του περιοδικού *Τα Ιστορικά*. Το 2019 διατέλεσε μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Έχει γράψει, επιμεληθεί και συνεπιμεληθεί 13 βιβλία και πάνω από 60 άρθρα σε ελληνικές και διεθνείς δημοσιεύσεις και περιοδικά. Τα επιστημονικά του ενδιαφέροντα κινούνται μεταξύ των πεδίων της μεσογειακής οικονομικής ιστορίας, της ιστορίας των νησιωτικών κόσμων, της ιστορίας των μεθωρίων, της ιστορίας της υπαίθρου και της περιβαλλοντικής ιστορίας, καθώς και των κληρονομιών στο χώρο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

**Επικοινωνία:** Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, 741 00 Ρέθυμνο Τηλ.: 28310 77341 Fax: +30 28310 77378 Κιv. Τηλ.: +30 6937414600 E-mail: [kolovos at uoc.gr](mailto:kolovos@uoc.gr)

## **A. ΣΠΟΥΔΕΣ**

Ο Ηλίας Κολοβός γεννήθηκε στην Αθήνα το 1971. Σπούδασε στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Με επιβλέποντα καθηγητή τον Ιωάννη Αλεξανδρόπουλο, εκπόνησε διδακτορική διατριβή με τίτλο [«Χωρικοί και μοναχοί στην οθωμανική Χαλκιδική, 15ος-16ος αιώνες. Όψεις της οικονομικής και κοινωνικής ζωής στην ύπαιθρο και η μονή Ξηροποτάμου»](#) (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2000), η οποία βαθμολογήθηκε με «Άριστα».

Μιλάει αγγλικά, γαλλικά και τουρκικά. Έχει επιπλέον σπουδάσει και εξειδικευτεί στην ελληνική και την οθωμανική παλαιογραφία. Έχει διεξαγάγει έρευνα στα οθωμανικά αρχεία της Κωνσταντινούπολης (Οθωμανικό Αρχείο Πρωθυπουργίας), καθώς και σε πολλά οθωμανικά αρχεία της Ελλάδας.

## **B. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ**

Ο Ηλίας Κολοβός διδάσκει οθωμανική ιστορία σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, στο [Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης](#), όπου έχει υπηρετήσει ως διδάσκων με βάση του Π.Δ. 407/1980 (2002), λέκτορας (2005-2009), επίκουρος καθηγητής (2009-2013), μόνιμος επίκουρος καθηγητής (2013-2018) και τώρα ως αναπληρωτής καθηγητής (2018-). Από το 2007 ως το 2016 άσκησε καθήκοντα Συμβούλου Σπουδών στο ίδιο Τμήμα. Έχει διδάξει ως επισκέπτης στην Ecole Pratique des Hautes Etudes, Section des Sciences Historiques et Philologiques (Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2006, βλ. *Livret-Annuaire* 21, Παρίσι 2007, σ. 71-73) και στο Τμήμα Ιστορίας του Πανεπιστημίου Βοζαζιζι (Κωνσταντινούπολη, Απρίλιος 2006). Την άνοιξη του 2009 (Μάρτιος-Μάϊος), στη διάρκεια της εκπαιδευτικής του άδειας, διατέλεσε επισκέπτης ερευνητής στο [Πρόγραμμα Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πρίνστον](#) στις Η.Π.Α.

### **Τίτλοι παραδόσεων:**

- Εισαγωγή στην ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (1300-1923)
- Οι απαρχές του οθωμανικού κράτους
- Ο οθωμανικός 15<sup>ος</sup> αιώνας: Η συγκρότηση της αυτοκρατορίας
- Κρίση και μετασχηματισμός στην Οθωμανική Αυτοκρατορία (17<sup>ος</sup> αι.)
- Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
- Εξεγέρσεις και επαναστάσεις στην Οθωμανική Αυτοκρατορία
- Η Οθωμανική Αυτοκρατορία, η θάλασσα και οι νησιωτικές κοινωνίες
- Όψεις του οθωμανικού πολιτισμού
- Ποιοί ήταν οι Οθωμανοί; Ιστορία, ιστοριογραφία, αναπαραστάσεις
- Επίμαχα ζητήματα της οθωμανικής ιστορίας
- Ιστορία της ελληνικής χερσονήσου υπό οθωμανική κυριαρχία
- Ζώντας στον ελλαδικό χώρο υπό οθωμανική κυριαρχία
- Οι μεθόριοι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
- Η Οθωμανική Αυτοκρατορία μέσα από την περιήγηση του Εβλιά Τσελεμπί
- Η Ελληνική Επανάσταση στο οθωμανικό πλαίσιο
- Μελετώντας και γιορτάζοντας την Ελληνική Επανάσταση 200 χρόνια μετά
- Ιστορία των τουρκικών λαών

### **Τίτλοι προπτυχιακών σεμιναρίων:**

- Πηγές της οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
- Οι πόλεις στην Οθωμανική Αυτοκρατορία
- Η οθωμανική Θεσσαλονίκη: πόλη και κοινωνία
- Νησιωτικές κοινωνίες κάτω από οθωμανική κυριαρχία
- Η Κρήτη στο οθωμανικό πλαίσιο (17<sup>ος</sup>-19<sup>ος</sup> αι.)
- Οθωμανικά κτίρια, θεσμοί και κοινωνία
- Τα οθωμανικά μνημεία στην Ελλάδα
- Η οθωμανική κοινωνία μέσα από τα ταξίδια του Εβλιά Τσελεμπί
- Ενεργητικοί ή παθητικοί υπήκοοι; Οι μοναχοί του Αγίου Όρους κάτω από οθωμανική κυριαρχία
- Μεθοριακές κοινωνίες στην Οθωμανική Αυτοκρατορία

- Οθωμανικές πηγές για την ιστορία του ελλαδικού χώρου υπό οθωμανική κυριαρχία
- Οθωμανικές πηγές για την Ελληνική Επανάσταση

### Τίτλοι μεταπτυχιακών σεμιναρίων:

- What's up in Ottoman Studies
- Η οθωμανική πόλη
- Η αγροτική κοινωνία κατά την οθωμανική περίοδο
- Νόμος, καδήδες και δικαστήρια στην οθωμανική κοινωνία
- Υλικός πολιτισμός και κατανάλωση στην Οθωμανική Αυτοκρατορία
- Οθωμανική διπλωματική και παλαιογραφία

Αναλυτικά βλ. <http://elearn.uoc.gr>

### Γ. ΕΡΕΥΝΑ

- Από το 2018 ο Ηλίας Κολοβός συμμετέχει στην ερευνητική ομάδα [Palaeo-Science and History](#) του [Max Planck Institute for the Science of Human History, Jena](#), με θέμα την διερεύνηση των μεθόδων και των βέλτιστων πρακτικών με τις οποίες η ιστορία, ως ανθρωπιστική επιστήμη, μπορεί να συνεργαστεί με τις περιβαλλοντικές επιστήμες που διερευνούν το παρελθόν. Ειδικότερα, η ερευνητική του συμβολή αφορά την χρήση των οθωμανικών πηγών στην περιβαλλοντική ιστορία.
- Από το 2017, συντονίζει μαζί με τον Παναγιώτη Πούλο ερευνητικό πρόγραμμα της Γαλλικής Σχολής Αθηνών με τίτλο [«Ιστορίες, χώροι και κληρονομίες στη μετάβαση από την Οθωμανική Αυτοκρατορία στο Ελληνικό Κράτος»](#). Το ερευνητικό πρόγραμμα εστιάζει στις ιστορικές διαδρομές του αστικού χώρου κατά τη μετάβαση από την Οθωμανική Αυτοκρατορία στο Ελληνικό Κράτος. Οι ιστορίες αυτού του ριζικά μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος μελετώνται στην δι-αισθητηριακή (intersensorial) διάστασή τους, υπογραμμίζοντας τη δυναμική αλληλεπίδραση μεταξύ της υλικότητας του χώρου και των πολυδιάστατων εννοιολογήσεών του.
- Μεταξύ 2019-2021, συνεργάστηκε μαζί με τους Şükrü İıcak και M. Shariat-Panahi σε ερευνητικό πρόγραμμα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.) με θέμα τη μετάφραση και έκδοση οθωμανικών αρχειακών σωμάτων για την ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης, που προκρίθηκε προς χρηματοδότηση μετά από ανοιχτή προκήρυξη και υποβολή σχετικής πρότασης. Ως αποτέλεσμα του προγράμματος εκδόθηκε το εξής βιβλίο: Ηλίας Κολοβός, Σουκρού Ιλιτζάκ, Μοχαμάντ Σχαριάτ-Παναχί), *Η οργή του σουλτάνου. Αυτόγραφα διατάγματα του Μαχμούτ Β΄ το 1821*, εκδόσεις Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, Αθήνα 2021 (<https://www.houp.gr/>).
- Από το 2018, ο Ηλίας Κολοβός συνεργάζεται με το Centre d'Études Turques, Ottomanes, Balkaniques et Centrasiatiques (CETOBaC, UMR 8032/ CNRS, EHESS, Collège de France) με αντικείμενο την καταλογογράφηση και μελέτη του αρχείου της Μονής Θεολόγου της Πάτμου.

- Μεταξύ 2018-2020, ο Ηλίας Κολοβός υπήρξε ακαδημαϊκός σύμβουλος ερευνητικής ομάδας δύο υποψήφιων διδασκτόρων που επιβλέπει (Γιώργος Βίδρας και Χρήστος Κυριακόπουλος) στην πράξη «Η αγροτική οικονομία της Κρήτης στους πρώιμους νεώτερους χρόνους: μια προσέγγιση μέσω G.I.S.», με δικαιούχο το Ι.Μ.Σ./Ι.Τ.Ε., η οποία προκρίθηκε προς χρηματοδότηση στην πρόκληση Ε.Δ.Β.Μ. 34/Υποστήριξη Ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές, με δικαιούχο το Ι.Μ.Σ./Ι.Τ.Ε. Ως αποτέλεσμα του προγράμματος προέκυψε η εξής δημοσίευση: Giorgos Vidras, Christos Kyriakopoulos, Elias Kolovos, «The Rural Economy of Ottoman Crete (1650-1670): A Spatial Approach», *Etudes Balkaniques* LV/4 (2019), 801-830.
- Ο Ηλίας Κολοβός, μαζί με τον υποψήφιο διδάκτορά του Ευθύμιο Μαχαίρα, συμμετέχει στην ερευνητική δραστηριότητα του προγράμματος *Does Monastic Economy Matter? Religious Patterns of Economic Behavior* του Centre for Advanced Study, Sofia. Ως αποτέλεσμα του προγράμματος προέκυψε η εξής δημοσίευση: R. Avramov, A. Fotić, E. Kolovos, Ph. K. Kotzageorgis (επιμ.), [\*Monastic Economy Across Time: Wealth Management, Patterns, and Trends\*](#), Centre for Advanced Studies, Σόφια 2021.
- Από το 2019, ο Ηλίας Κολοβός συμμετέχει μαζί με την Ελένη Γκαρά, ως αντιπρόσωποι της Ελλάδας, στο Cost Action CA18129 - Islamic Legacy: Narratives East, West, South, North of the Mediterranean (1350-1750).
- Από το 2015, συμμετέχει στο υπό διαμόρφωση διεθνές ερευνητικό δίκτυο [\*Open Ottoman\*](#), με αντικείμενο την συνεργασία στο χώρο των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών (*Digital Humanities*) και τη δημόσια ιστορία σε ό,τι αφορά τον οθωμανικό κόσμο, που ξεκίνησε με συντονίστρια την Amy Singer στο Institute for Advanced Study, Princeton, Η.Π.Α.
- Μεταξύ 2013-2015, ο Ηλίας Κολοβός συμμετείχε στο ερευνητικό πρόγραμμα «Mines, Olives and Monasteries: Toward an Environmental Macrohistory of Halkidiki» του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδας, με επιστημονικό υπεύθυνο τον Βασίλη Γούναρη, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα «**ΑΡΙΣΤΕΙΑ II**» της Γ.Γ.Ε.Τ. Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος, δημοσίευσε δύο άρθρα: «Mines and the Environment in Halkidiki: A Story from the Ottoman Past», *Balkan Studies* 50 (2015), σ. 71-94 και (μαζί με τον Φωκίωνα Κοτζαγεώργη), «Halkidiki in the Early Modern Period: Towards an Environmental History», στο Basil G. Gounaris (επιμ.), [\*Mines, Olives and Monasteries: Aspects of Halkidiki's Environmental History\*](#) (Θεσσαλονίκη 2015), σ. 123-161.
- Συμμετέχοντας στο ερευνητικό πρόγραμμα «Μεταφράσεις Ιεροδικαστικών Κωδίκων Τουρκικού Αρχείου Ηρακλείου», το οποίο χρηματοδοτεί η Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου, ο Ηλίας Κολοβός έχει δημοσιεύσει μαζί με την Γκιουλσούν Αϊβαλή και τον Μαρίνο Σαρηγιάννη, τον τόμο *Ιεροδικείο Ηρακλείου: Δεύτερος Κώδικας (1661-1665, 1670-1671)*, σε επιμ. Ελισάβετ Α. Ζαχαριάδου, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο 2013.

- Ως ερευνητής οθωμανικής ιστορίας στο Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (2002-2004), και στη συνέχεια συνεργαζόμενος αμισθί ως μέλος Δ.Ε.Π., ο Ηλίας Κολοβός συντόνισε το πρόγραμμα «Βάση δεδομένων για την οθωμανική Κρήτη», του ερευνητικού προγράμματος «Ψηφιακή Κρήτη: Μεσογειακές Πολιτισμικές Διαδρομές» (Ε.Ε.Π. «Κοινωνία της Πληροφορίας», με χρηματοδότηση από το Γ΄ Κ.Π.Σ. για τα έτη 2004-2006 και με επέκταση για το 2007-2008). Κύριος στόχος του προγράμματος υπήρξε η δημιουργία μιας βάσης δεδομένων για την κατοίκηση και τα μουσουλμανικά μνημεία της Κρήτης κατά την οθωμανική περίοδο. Τα αποτελέσματα δημοσιεύτηκαν στον ιστότοπο <http://digitalcrete.ims.forth.gr>.
- Σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών Ι.Τ.Ε. και χρηματοδότηση από την Καϊρείο Βιβλιοθήκη, ο Ηλίας Κολοβός δημιούργησε και εκπόνησε ερευνητικό πρόγραμμα με θέμα τη νησιωτική κοινωνία της Άνδρου υπό οθωμανική κυριαρχία, δημοσιεύοντας σχολιασμένο κατάλογο των οθωμανικών εγγράφων της Καϊρείου Βιβλιοθήκης Άνδρου (2006), βάση δεδομένων με τις μεταγραφές των παραπάνω εγγράφων στο σύγχρονο τουρκικό αλφάβητο στο διαδίκτυο (<http://androsdocs.ims.forth.gr>), καθώς και μεταγραφή και μετάφραση του οθωμανικού κτηματολογίου της Άνδρου του έτους 1670, με εκτεταμένη εισαγωγή: [Όπου ἦν κῆπος: Η μεσογειακή νησιωτική οικονομία της Άνδρου σύμφωνα με το οθωμανικό κτηματολόγιο του 1670](#), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης και Καϊρείος Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο 2017.
- Μεταξύ 2009-2010, ο Ηλίας Κολοβός πρότεινε και υλοποίησε για λογαριασμό του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών Ι.Τ.Ε., με χρηματοδότηση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λευκάδας ερευνητικό πρόγραμμα που κατέληξε σε μια δημοσίευση με εκτεταμένη εισαγωγή και τίτλο [Οθωμανικές πηγές για τη νεώτερη ιστορία της Λευκάδας](#), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2013.

## **Δ. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ**

### **1. ΒΙΒΛΙΑ**

#### **Αυτοτελείς δημοσιεύσεις**

1. *Across the Aegean: Islands, Monasteries and Rural Societies in the Ottoman Greek Lands*, The Isis Press, Κωνσταντινούπολη 2018.
2. [Όπου ἦν κῆπος: Η μεσογειακή νησιωτική οικονομία της Άνδρου σύμφωνα με το οθωμανικό κτηματολόγιο του 1670](#), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης και Καϊρείος Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο 2017.  
Βιβλιοπαρουσίαση: *Νήσος Άνδρος* (Αθήνα, καλοκαίρι 2018/12), σ. 210-217 (Δημήτρης Δημητρόπουλος).
3. [Οθωμανικές πηγές για τη νεώτερη ιστορία της Λευκάδας](#), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2013 [εισαγωγή, επιμέλεια: Ηλίας Κολοβός]

μεταφράσεις: Ηλίας Κολοβός – Μαρίνος Σαρηγιάννης: προλεγόμενα Σπύρου Ι. Ασδραχά].

Βιβλιοκρισία: *Λευκαδίτικος Λόγος* φ. 1193, σ. 10-12, 23/8/2013 (Τριαντάφυλλος Σκλαβενίτης). Βιβλιοπαρουσίαση: Ιόνιος Εταιρεία Ιστορικών Μελετών, *Περί Ιστορίας 7* (Κέρκυρα 2015), σ. 197-202 (Ι.Β. Λεβέντη). Παρουσίαση: *Turkish Historical Review* 5 (2014), σ. 139.

4. *Η νησιωτική κοινωνία της Άνδρου στο οθωμανικό πλαίσιο: Πρώτη προσέγγιση με βάση τα οθωμανικά έγγραφα της Καϊρείου Βιβλιοθήκης*, Καϊρείος Βιβλιοθήκη, Άνδρος 2006.

Βιβλιοκρισίες: *Μνήμων* 28 (2006/2007), 313-317 (Δημήτρης Δημητρόπουλος). *Τα Ιστορικά*, 23/45 (Δεκέμβριος 2006), 505-511 (Σία Αναγνωστοπούλου). εφημ. *Η Θεσσαλία*, 22/10/2006 (Κώστας Δ. Πατρίκος). *Ίστωρ* 15 (2009), 307-312 (Φωκίων Κοτζαγεώργης)

### Συλλογικά έργα

5. (μαζί με τον Σουκρού Ιλιτζάκ και τον Μοχαμάντ Σχαριάτ-Παναχί), *Η οργή του σουλτάνου. Αυτόγραφα διατάγματα του Μαχμούτ Β΄ το 1821*, εκδόσεις Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, Αθήνα 2021 (<https://www.houp.gr/>).

6. (μαζί με την Γκιουλσουν Αϊβαλή και τον Μαρίνο Σαρηγιάννη), *Ιεροδικείο Ηρακλείου: Δεύτερος Κώδικας (1661-1665, 1670-1671)*, επιμ. Ελισάβετ Α. Ζαχαριάδου, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο 2013.

### Επιμέλεια και συνεπιμέλεια συλλογικών τόμων

7. (επιμ., μαζί με τους R. Avramov, A. Fotiá, Ph. K. Kotzageorgis), *Monastic Economy Across Time: Wealth Management, Patterns, and Trends*, Centre for Advanced Studies, Σόφια 2021.

8. (επιμ. μαζί με τον Νίκο Ανδριώτη) *Όψεις της Επανάστασης του 1821 στην Κρήτη*, Κοινωφελές Ίδρυμα Αγία Σοφία, Δήμος Αποκορώνου, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου, Κρήτη 2021.

9. (επιμ.) *Ottoman Rural Societies and Economies, Halcyon Days in Crete VII, A Symposium Held in Rethymno, 13-15 January 2012*, Crete University Press, Ρέθυμνο 2015. Βιβλιοκρισία: *International Journal of Turkish Studies* 23/1-2 (2017), σ. 130-137 (Andrew Robarts).

10. (επιμ.) *Μοναστήρια, οικονομία και πολιτική από τους μεσαιωνικούς στους νεώτερους χρόνους*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης (συνέκδοση με τις Εκδόσεις της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης), Ηράκλειο 2011.

Βιβλιοκρισία: *Turcica* 46 (2015), σ. 345-350 (Dan Ian Muresan).

11. (επιμ. μαζί με τον Κώστα Λάππα και τον Α. Αναστασόπουλο), *Μνήμη Πηνελόπης Στάθη, Μελέτες ιστορίας και φιλολογίας*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης,

Ηράκλειο 2010. Βιβλιοκρισία: *Byzantine and Modern Greek Studies* 36/2 (2012), σ. 238-239 (Marios Hadjianastasis).

12. (επιμ. μαζί με τους Φωκίωνα Κοτζαγεώργη, Σοφία Λαΐου, Μαρίνο Σαρηγιάννη), *The Ottoman Empire, the Balkans, the Greek Lands: Toward a Social and Economic History; Studies in Honor of John C. Alexander*, Isis Press, Κωνσταντινούπολη 2007. Βιβλιοκρισία: *Insight Turkey* 10/2 (2008), 160 (Fatma Sel Turhan).

13. (επιμ. μαζί με τον Αντώνη Αναστασόπουλο), *Ottoman Rule and the Balkans, 1760-1850: Conflict, Transformation, Adaptation*, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ρέθυμνο 2007. Βιβλιοκρισία: *International Journal of Middle East Studies* 41/3 (2007), σ. 494-496 (İpek K. Yosmaoğlu).

## 2. ΑΡΘΡΑ – ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ

1. «Monasteries, Economy, and Politics in the Orthodox World from Medieval to Modern Times», στο R. Avramov, A. Fotiέ, E. Kolovos, Ph. K. Kotzageorgis (επιμ.), *Monastic Economy Across Time: Wealth Management, Patterns, and Trends*, Centre for Advanced Studies, Σόφια 2021, σ. 217-228.
2. «Οι προκηρύξεις του Μιχαήλ Κομνηνού Αφεντούλιεφ/Αφεντούλη κατά την άφιξη του στην Κρήτη το 1821 σε οθωμανική μετάφραση: Η «πριγκιπική» πολιτική στην Ελληνική Επανάσταση στην Κρήτη», στο Νίκος Ανδριώτης – Ηλίας Κολοβός (επιμ.), *Όψεις της Επανάστασης του 1821 στην Κρήτη*, Κοινωφελές Ίδρυμα Αγία Σοφία, Δήμος Αποκορώνου, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου, Κρήτη 2021, σ. 21-40.
3. «*Müvellers and Naibs on the Islands of Andros and Syros, Sixteenth to Eighteenth Centuries*», *Turcica* 51 (2020), σ. 349-364.
4. (μαζί με τον Αθανάσιο Βιώνη), «Ottoman archeology in Greece: a new research field», *Archaeological Reports* 65 (2018-2019), σ. 145-156.
5. (μαζί με τον Φωκίωνα Κοτζαγεώργη), «*Turco-Athonica: The Ottoman archives of the Athonite Monasteries*», *Travaux et Mémoires* 23/2: Lire les Archives de l'Athos: Actes du colloque réuni à Athènes du 18 au 20 novembre 2015 à l'occasion des 70 ans de la collection refondée par Paul Lemerle, eds. Oivier Delouis – Kostis Smyrlis, Παρίσι 2019, σ. 641-658.
6. «Actes ottomans», (μαζί με τον Κωστή Σμυρλή) «Actes ottomans en langue grecque», «Le domaine de Vatorédi dans les registres fiscaux ottomans (XVe-XVIe siècles)», στο Jacques Lefort et alii, *Actes de Vatorédi III de 1377 à 1500*, Παρίσι 2019, σ. 415-437, 441-444, 445-447.
7. «Στα μετόπισθεν των πολιορκητών του Χάνδακα: η «πολεμική ανταπόκριση» του Εβλιά Γσελεμπή», *Κρητικά Χρονικά* ΛΘ' (2019), σ. 357-379 [Θεματικός τόμος: *Ο Κρητικός Πόλεμος (1645-1669). Όψεις του πολέμου στον χώρο και τον χρόνο*, επιμ. Στέφανος Κακλαμάνης].
8. «The Mediterranean Economies as 'Garden Economies'», *Meltem: Journal of the Izmir Mediterranean Academy* 5 (2019), σ. 90-92.

9. (μαζί με τον Γιώργο Βίδα και τον Χρήστο Κυριακόπουλο), «The Rural Economy of Ottoman Crete (1650-1670): A Spatial Approach», *Etudes Balkaniques* LV/4 (2019), 801-830.
10. “*İstimalet: What do we actually know about it?*”, στο Marinos Sariyannis (επιμ.), *Political Thought and Practice in the Ottoman Empire*, Ρέθυμνο 2019, σ. 59-70.
11. “Akdeniz’in ‘Bahçe Ekonomisi’nde İncir: Osmanlı Döneminden Örnekler”, στο Alp Yücel Kaya (επιμ.), *İncir’in Akdeniz’deki Yolculuğu: Konferans Bildirileri*, Σμύρνη (İzmir Akdeniz Akademisi) 2019, σ. 98-106 (μτφ. Dilek Akyalçın-Kaya).
12. (μαζί με τον Φωκίωνα Κοτζαγεώργη) “Searching for the ‘Little Ice Age’ Effects in the Ottoman Greek Lands: The Cases of Salonica and Crete”, στο Onur İnal – Yavuz Köse (επιμ.), *Seeds of Power: Explorations in Ottoman Environmental History*, Cambridgeshire (The White Horse Press) 2019, σ. 17-34.
13. “Manastiri, İkonomika i Politika ot Srednovekovneto kam novoto vreme” [Μοναστήρια, Οικονομία και Πολιτική από τους μεσαιωνικούς στους νεότερους χρόνους], μετάφρ. στα βουλγαρικά M. Metodiev, *Xristianstvo Kultura* 2/139 (2019), σ. 54-63.
14. “Die Osmanske Athen, Filosofenes By (Medinetü’l-Hükemâ) [Η Οθωμανική Αθήνα, «πόλη των φιλοσόφων» (Medinetü’l-Hükemâ)”, [στα νορβηγικά] *Arr, Idehistorisk tidsskift* nr. 1-2 (2019), p. 127-133.
15. «Ονομάτων επίσκεψις του Εβλιά Τσελεμπί», στο Όλγα Κατσαρδή-Hering, Αναστασία Παπαδία-Λάλα, Κατερίνα Νικολάου, Βαγγέλης Καραμανωλάκης (επιμ.), *Ελλην Ρωμικός Γραικός: συλλογικοί προσδιορισμοί και ταυτότητες*, Αθήνα (Ευρασία) 2018, σ. 269-283.
16. “An Ottoman Register of Venetian Candia”, στο *Venetians and Ottomans in the Early Modern Age (=Hilâl: Studi Turchi e Ottomani 6)*, Βενετία 2018, σ. 75-85.
17. (μαζί με την Καλλιόπη Αμυγδάλου) «Το τζαμί του Ναυπλίου που μετασκευάστηκε στο «πρώτον εν Ελλάδι Βουλευτήριον»», *Τα Ιστορικά* 67 (2018), σ. 58-76.
18. «Οι δέκα χιλιάδες σύντροφοι του Μουσταφά/On Bir Mülhid Yoldaşı Börklüce Mustafa’nın...: Köylüler ve Erken Osmanlı Devleti», στο Alp Yücel Kaya et alii (επιμ.), *Uluslararası Börklüce Mustafa Sempozyumu: Bildiriler*, Σμύρνη 2017, σ. 278-282.
19. (μαζί με τον Μαρίνο Σαρηγιάννη), «Η ναυμαχία της Ναυπάκτου από τη σκοπιά των ηττημένων», *Τα Ιστορικά* 65 (2017), σ. 101-148.
20. «Girit’te Osmanlı Mimarî Mirasi», στο A. Nükhet Adıyeye-Tuncay Ercan Sepetçioğlu (επιμ.), *Geçmişten Günümüze Girit: Tarih, Toplum, Kültür, Uluslararası Sempozyum Bildiri Kitabı 16/17/18 Ekim 2015 Kuşadası*, Άγκυρα 2017, σ. 303-314.
21. (μαζί με τον Μαρίνο Σαρηγιάννη και τον Α. Αναστασόπουλο), «Οι πρώτοι δύο αιώνες οθωμανικής κυριαρχίας στην Κρήτη (1645-1821): νέες πηγές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις», *Κρητικά Χρονικά* ΛΖ’ (2017), σ. 163-194.
22. «Το μπεράτι για το φορολογικό καθεστώς της Τήνου μετά από την οθωμανική κατάκτηση (1719)», στο π. Μάρκος Φώσκολος (επιμ.), *Από την Τήνο του Βενετού Δόγη στην Τήνο της Υψηλής Πύλης*, Τήνος 2017, 237-246.
23. «Christian Vakıfs of Monasteries in the Ottoman Greek Lands from the Fourteenth to Eighteenth Centuries», στο Sabine Mohasseb Saliba (επιμ.), *Les fondations pieuses waqfs chez les chrétiens et les juifs du Moyen Âge à nos jours*, Παρίσι (Geuthner) 2016, σ. 103-127.



24. «Πότε και πώς οι Άνδριοι «επήραν το νησί της Άντρος» από τους Τούρκους», στο Δ. Ι. Κυρτάτας (επιμ.), *Ο Δημήτρης Ι. Πολέμης και η ιστορία της Άνδρου*, Καΐρειος Βιβλιοθήκη, Άνδρος 2016, σ. 57-66.
25. «Οι Στενιές στα τέλη του 17<sup>ου</sup> αιώνα», στο Δ. Ι. Κυρτάτας, *Ο Πύργος του Μπίστη (Μουβελά) στις Στενιές Άνδρου: Ιστορία και αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά*, Gutenberg, Αθήνα 2016, σ. 13-33.
26. «Mines and the Environment in Halkidiki: A Story from the Ottoman Past», *Balkan Studies* 50 (2015), σ. 71-94.
27. (μαζί με τον Φωκίωνα Κοτζαγεώργη), «Halkidiki in the Early Modern Period: Towards an Environmental History», στο Basil G. Gounaris (επιμ.), [\*Mines, Olives and Monasteries: Aspects of Halkidiki's Environmental History\*](#) (Θεσσαλονίκη 2015), σ. 123-161.
28. «Monuments sans héritiers? Les édifices ottomans de Crète », *Anatoli* (CNRS Editions) 6 (2015) [=Dossier Thematique, επιμ. Meropi Anastassiadou: Patrimoines culturels et fait minoritaire en Turquie et dans les Balkans], σ. 237-254.
29. «Ο τεκές, η κουζίνα και το τζαμί των Καντιρήδων δερβίσηδων (τζαμί του Βελή Πασά) στον Μασταμπά Ρεθύμνου», στο Ν. Δερεδάκης (επιμ.), *Ο «Μασταμπάς»: από το τότε μέχρι το σήμερα*, Πρακτικά Συνεδρίου (Ρέθυμνο, 14-15 Ιουνίου 2014), Ρέθυμνο 2015, σ. 51-64.
30. «Monasteries in the Rural Society and Economy of the Greek Lands under the Ottomans: A Historiographical Appraisal», στο Elias Kolovos (επιμ.), *Ottoman Rural Societies and Economies, Halcyon Days in Crete VII, A Symposium Held in Rethymno, 13-15 January 2012*, Crete University Press, Ρέθυμνο 2015, σ. 165-171.
31. «Early Ottoman Diplomats Revisited: An Order of the *Beglerbegi* of Rumeli Hace Firuz ibn Abdullah in Favour of the Athonite Monastery of Vatopedi (1401)», *Turcica*, 45 (2014), σ. 187-208.
32. «The Monks and the Sultan outside the Newly Conquered Ottoman Salonica in 1430», *Journal of Turkish Studies*, vol. 40 (December 2013) [= *Defterology. Festschrift in Honor of Heath Lowry*], σ. 271-279.
33. «Μια πόλη για τους πολιορκητές: κοινωνική ζωή και γάμοι στον οθωμανικό Χάνδακα έξω από τον Χάνδακα (1650-1669)», Γκιουλσουν Αϊβαλή, Ηλίας Κολοβός, Μαρίνος Σαρηγιάννης, *Ιεροδικείο Ηρακλείου: Δεύτερος Κώδικας (1661-1665, 1670-1671)*, επιμ. Ελισάβετ Α. Ζαχαριάδου, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο 2013, σ. 21-53.
34. «Riot in the Village: Some Cases of Peasant Protest Around Ottoman Salonica», στο Α. Anastasopoulos (επιμ.), *Political Initiatives "From the Bottom-Up" in the Ottoman Empire, Halcyon Days in Crete VII, A Symposium Held in Rethymno, 9-11 January 2009*, Ρέθυμνο 2012, σ. 47-56.
35. «Πίσω στα *τεφτέρια*; Οικονομικά μεγέθη και κοινωνική δομή στην Άνδρο του 17ου αιώνα με βάση το οθωμανικό κτηματολόγιο: τρόποι ανάλυσης, μεθοδολογικά προβλήματα και ιστοριογραφικά ζητήματα», στο Σωκράτης Πετμεζάς, Τζελίνα Χαρλαύτη, Ανδρέας Λυμπεράτος, Κατερίνα Παπακωνσταντίνου (επιμ.), *Θεωρητικές Αναζητήσεις και Εμπειρικές Έρευνες, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Οικονομικής και Κοινωνικής Ιστορίας, Ρέθυμνο 10-13.12.2008*, Εκδόσεις Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης – εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2012, σ. 69-94 [αναδημοσίευση στην *Άγκυρα: Δελτίο της Καΐρειου Βιβλιοθήκης*, 4 (2012), σ. 73-102].
36. «Κατάληψη του χώρου και μοναστηριακή γαιοκτησία στην οθωμανική Χαλκιδική (15<sup>ος</sup>-16<sup>ος</sup> αι.)», *Το Άγιον Όρος στον 15<sup>ο</sup> και 16<sup>ο</sup> αιώνα*, Πρακτικά

Συνεδρίου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 2012, σ. 107-125.

37. «Η επαρχία της Σητείας στα πρώτα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας: προκαταρκτικές παρατηρήσεις με βάση τις οθωμανικές φορολογικές απογραφές», *Πεπραγμένα Ι΄ Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου (Χανιά, 1-8 Οκτωβρίου 2006)*, τ. Β1, Χανιά 2010, σ. 451-472.

38. (μαζί με τον Σπύρο Ι. Ασδραγά), «Δεδομένα και προβλήματα της δημογραφίας της Λευκάδας στα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας», *Δρόμοι και παράδρομοι της τοπικής ιστορίας*, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Πρακτικά ΙΕ΄ Συμποσίου, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 18-20 Αυγούστου 2010, Αθήνα 2011, σ. 67-89.

39. «Οθωμανικές πηγές για τη νεότερη ιστορία της Λευκάδας. Πρόδρομη παρουσίαση», *Δρόμοι και παράδρομοι της τοπικής ιστορίας*, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Πρακτικά ΙΕ΄ Συμποσίου, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 18-20 Αυγούστου 2010, Αθήνα 2011, σ. 23-48.

40. «Ορθόδοξα μοναστήρια και δερβίσικοι τεκέδες: προς μια συγκριτική προσέγγιση του οικονομικού και πολιτικού τους ρόλου στην οθωμανική κοινωνία», Ηλίας Κολοβός (επιμ.), *Μοναστήρια, οικονομία και πολιτική από τους μεσαιωνικούς στους νεότερους χρόνους*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2011, σ. 235-251.

41. «Τα οθωμανικά μνημεία των Χανίων», *Εν Χανίοις* 5 (2011), σ. 133-146.

42. «Ottoman Documents from the Aegean Island of Andros: Provincial Administration, Adaptation and Limitations in the Case of an Island Society (late 16<sup>th</sup>-early 19<sup>th</sup> century)», στο Nicolas Vatin-Gilles Veinstein (επιμ.), *Les archives de l'insularité ottomane*, [=Documents de travail du CETOBAC 1 (2010) <http://cetobac.ehess.fr/document.php?id=390>], 24-27.

43. «Του Μπεντρεντίν τα παλικάρια στην οθωμανική και στη σύγχρονη τουρκική ιστορία», στο Κ. Λάμπας, Α. Αναστασόπουλος, Η. Κολοβός (επιμ.), *Μνήμη Πηνελόπης Στάθη, Μελέτες ιστορίας και φιλολογίας*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2010, σ. 117-137.

44. «Οι μουσουλμάνοι της Άνδρου κατά την οθωμανική περίοδο», στο Δημήτρης Ι. Κυρτάτας, Λυδία Παλαιοκρασσά-Κόπιτσα, Μιχάλης Τιβέριος (επιμ.), *Ευάνδρος: Τόμος εις μνήμην Δημητρίου Ι. Πολέμη, Άνδρος*, Καΐρειος Βιβλιοθήκη, 2009, 285-307.

45. «Greece», λήμμα στην *Encyclopedia of the Ottoman Empire*, επιμ. Gábor Ágoston και Bruce Masters (Νέα Υόρκη: Facts on File, 2009)

46. «The Cretan War (1645-1669)», λήμμα στην *Encyclopedia of the Ottoman Empire*, επιμ. Gábor Ágoston και Bruce Masters (Νέα Υόρκη: Facts on File, 2009)

47. (μαζί με τον Αντώνη Αναστασόπουλο και τον Μαρίνο Σαρηγιάννη), «Η Οθωμανική Αυτοκρατορία – Ο Ελλαδικός Χώρος», *Η Οθωμανική Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα*, Αθήνα, Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων Υπουργείου Πολιτισμού, 2008, 23-44.

48. (μαζί με τον Μαρίνο Σαρηγιάννη) «Οθωμανικές πηγές για τον Κρητικό Πόλεμο», στο Στέφανος Κακλαμάνης (επιμ.), *Ο Κρητικός Πόλεμος: Από τη Χαρτογραφία στη Λογοτεχνία*, Ηράκλειο, Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών, 2008, 183-214.

49. «A Town for the Besiegers: Social Life and Marriage in the Ottoman Candia outside Candia (1650-1669)» στο Α. Anastasopoulos (επιμ.), *The Eastern*

*Mediterranean Under Ottoman Rule: Crete, 1645-1840*, Halcyon Days in Crete VI, A Symposium Held in Rethymno, 13-15 January 2006, Ρέθυμνο, Crete University Press, 2008, 103-175.

50. «Insularity and Island Society in the Ottoman Context: The Case of the Aegean Island of Andros (Sixteenth to Eighteenth Centuries)», *Turcica* 39 (2007), 49-122.

51. «Beyond ‘Classical’ Ottoman *Defterology*: A Preliminary Assessment of the *Tahrir* Registers of 1670/71 concerning Crete and the Aegean Islands», στο Ε. Kolovos, Ph. Kotzageorgis, S. Laiou, M. Sariyannis (επιμ.), *The Ottoman Empire, the Balkans, the Greek Lands: Toward a Social and Economic History; Studies in Honor of John C. Alexander*, Κωνσταντινούπολη, Isis Press, 2007, 201-235.

52. «Ο ναχιγιές του Μυλοποτάμου το 1671: τα νέα δεδομένα της οθωμανικής κατάκτησης», στο Ε. Γαβριλάκη και Γ. Ζ. Τζιφόπουλος (επιμ.), *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Ο Μυλοπόταμος από την Αρχαιότητα ως Σήμερα: Περιβάλλον, Αρχαιολογία, Ιστορία, Λαογραφία, Κοινωνιολογία*, τ. VI: *Βενετοκρατία-Τουρκοκρατία*, Ρέθυμνο, Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Ρεθύμνου, 2006, 151-173.

53. «The Saints in the Sultan’s Dream», *Archivum Ottomanicum*, 23 (2005/06), 205-218.

54. «Το Άγιον Όρος και η συγκρότηση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας» στο Τόνια Κιουσοπούλου (επιμ.), *1453: Η άλωση της Κωνσταντινούπολης και η μετάβαση από τους μεσαιωνικούς στους νεότερους χρόνους*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2005, 107-119.

55. «Negotiating for State Protection: *Çiftlik*-Holding by the Athonite Monasteries (Xeropotamou Monastery, Fifteenth-Sixteenth c.)» στο Colin Imber, Keiko Kiyotaki και Rhoads Murphey (επιμ.), *Frontiers of Ottoman Studies: State, Province, and the West*, τ. II, Λονδίνο-Νέα Υόρκη, I. B. Tauris, 2005, 197-209.

56. «Creating a Database on Ottoman Crete» στο Sefer Güvenç (επιμ.), *Common Cultural Heritage: Developing Local Awareness concerning the Architectural Heritage left from the Exchange of Populations in Turkey and Greece*, Κωνσταντινούπολη, The Foundation of Lausanne Treaty Emigrants (LMV), 2005, 219-221.

57. «A *biti* of 1439 from the Archives of the Monastery of Xeropotamou (Mount Athos)», *Hilandarski Zbornik/Recueil de Chilandar*, 11 (Βελιγράδι 2004), 295-306.

58. «Ραγιαδες και Φράγκοι στην Πύλη του σουλτάνου: Η κοινωνία της Άνδρου το 1564 και η οθωμανική κεντρική διοίκηση», *Άγκυρα*, 2 (Άνδρος 2004), σ. 55-88.

59. «Les documents ottomans de la bibliothèque Kaïreios d’Andros (Grèce) », *Turcica*, 35 (2003), σ. 317-321.

60. «Osmanlı tahrir defterlerine göre 15. ve 16. yüzyıllarda Selanik» [Η Θεσσαλονίκη κατά τον 15ο και 16ο αι. σύμφωνα με τα οθωμανικά απογραφικά - φορολογικά κατάστιχα], *Tarih ve Toplum*, 168 (Κωνσταντινούπολη 1997), σ. 7-14.

61. «Νέα στοιχεία για την ιστορία του Καθολικού της Μονής Ξηροποτάμου», *Κληρονομία*, 29 (Θεσσαλονίκη 1997), σ. 121-153.

#### ***In Memoriam***

62. «Η προσωπικότητα και το έργο της Ελισάβετ Ζαχαριάδου (1931-2018), Αριάδνη, *Επιστημονικό Περιοδικό της Φιλοσοφικής Σχολής*, Εκδόσεις της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης 23/24 (2016-17/2017-18, έτος δημοσίευσης 2020), σ. 298-306.

63. (μαζί με την Gülsün Ayvalı-Aksoy) «Prof. Dr. Elizabeth Zachariadou (1931-2018): Yunan Bir Osmanlı Tarihçisinin Şahsiyeti ve Eseri», *Toplumsal Tarih* (Şubat 2019), σ. 80-83.

### 3. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

1. *Turcica* 50 (2019), σ. 478-480 («Insularity in the Ottoman World», special issue of *Princeton Papers: Interdisciplinary Journal of Middle Eastern Studies* XVIII (2017). With an important addendum published here: [https://www.academia.edu/38645825/Book\\_Review\\_Islands\\_of\\_the\\_Ottoman\\_Empire](https://www.academia.edu/38645825/Book_Review_Islands_of_the_Ottoman_Empire)
2. *American Historical Review* (June 2016), σ. 1047-1048 (Tom Papademetriou, *Render unto the Sultan: Power, Authority, and the Greek Orthodox Church in the Early Ottoman Centuries*, Oxford University Press, New York 2015. Pp. vii, 256).
3. *International Journal of Turkish Studies* 18 (2012), σ. 163-165 (Tijana Krstić, *Contested Conversions to Islam: Narratives of Religious Change in the Early Modern Ottoman Empire*, Stanford University Press, Stanford 2011. Pp. 280).
4. *International Journal of Middle East Studies* 40 (2008), σ. 139-140 (Fariba Zarinebaf, John Bennet, and Jack L. Davis, *A Historical and Economic Geography of Ottoman Greece: The Southwestern Morea in the 18th Century*, Hesperia Supplement 34, The American School of Classical Studies, Athens 2005. Pp. 348).
5. *Historiein* 7 (2007), σ. 114-117 (Méropi Anastassiadou-Dumont (ed.), *Identités confessionnelles et espace urbain en terres d'islam (= Revue des mondes musulmans et de la Méditerranée* 107–110 (2005). 544 pp.)
6. *Turcica* 36 (2004), σ. 271-274 (Nicolas Vatin et Gilles Veinstein (dir.), *Insularités ottomanes*, Paris 2004, 310 p.)
7. *Μνήμων* 21 (1999), σ. 263-270 (Şevket Pamuk, *Osmanlı İmparatorluğunda Paranin Tarihi* [Ιστορία του νομίσματος στην Οθωμανική Αυτοκρατορία], Tarih Vakfı Yurt Yayınları, Κωνσταντινούπολη 1999, xvı, 327 σ.).
8. «18. yüzyılda kaleme alınmış yunanca bir islami yazma» [Ένα ελληνόφωνο μουσουλμανικό χειρόγραφο του 18<sup>ου</sup> αι.], *Toplumsal Tarih* (Κωνσταντινούπολη, Δεκέμβριος 1998), σ. 58-59 (Φωκίων Κοτζαγεώργης, *Το Ισλάμ στα Βαλκάνια. Ένα ελληνόφωνο μουσουλμανικό χειρόγραφο από την Ήπειρο του 18<sup>ου</sup> αιώνα*, Σύνδεσμος των εν Αθήναις Μεγαλοσχιολιτών, Αθήνα 1997, 264 σ.).

### 4. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

1. Μάρω Βασιλειάδου, επιστημονική επιμέλεια Ηλίας Κολοβός, εικόνες Θέντα Μιμιλάκη, *1821 ένα εικονογραφημένο ταξίδι προς την ελευθερία*, Διόπτρα, Αθήνα 2021.
2. (μαζί με τον Σουκρού Ιλιτζάκ και τον Μοχαμάντ Σχαριάτ-Παναχί), «[Η επανάσταση με τα μάτια του σουλτάνου](#)», άρθρο στην εποχή του βιβλίου, εφημ. *Εποχή* (7 Μαρτίου 2021).
3. «[Η πινακίδα πάνω στο νεκρό σώμα του Πατριάρχη](#)», άρθρο στα *Ενθέματα* της *Αυγής* (23 Μαρτίου 2019).
4. (μαζί με την Καλλιόπη Αμυγδάλου) «[Το τζαμί που έγινε Βουλή](#)», άρθρο στην στήλη Το Φάντασμα της Ιστορίας της *Εφημερίδας των Συντακτών* (28 Οκτωβρίου 2017).

5. «[Το φάντασμα των οθωμανικών μεταλλείων στη Χαλκιδική](#)», άρθρο στην στήλη Το Φάντασμα της Ιστορίας της *Εφημερίδας των Συντακτών* (26 Δεκεμβρίου 2015).
6. «[Πριν τους Καναδούς... οι Οθωμανοί: η περιβαλλοντική ιστορία των εξορύξεων στη Χαλκιδική](#)», μελέτη στην ιστοσελίδα του ελληνικού Παρατηρητηρίου Μεταλλευτικών Δραστηριοτήτων (26 Νοεμβρίου 2016).
7. Λήμματα για τα οθωμανικά μνημεία στην Ελλάδα για το πρόγραμμα «Μια βαλκανική ιστορία» ([www.balkantale.com](http://www.balkantale.com)), Goethe Institut, Αθήνα 2012.
8. «Τα αρχεία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας», *Αρχεία, πηγές γνώσης, πηγές μνήμης*, Υπουργείο Πολιτισμού, Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας – Ιστορικό Αρχείο Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, Αθήνα 2009.
9. «Μη μουσουλμάνοι και οθωμανική κοινωνία», *Ιστορικά, εφημερίδα Ελευθεροτυπία*, 12.5.2005, 38-43.

## 5. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

*Εισαγωγή στα οθωμανικά τουρκικά*, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Τουρκολογία, Ρέθυμνο (Ψηφιακό Κέντρο Εκπαιδευτικών Μέσων Π.Κ.) 2008.

## 6. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

1. H. A. R. Gibb and H. Bowen, *Η ισλαμική κοινωνία και η Δύση, Μελέτη της επίδρασης του δυτικού πολιτισμού στη μουσουλμανική κουλτούρα στην Εγγύς Ανατολή*, Αθήνα 2005 (από τα αγγλικά).
2. A. Nükheth Adıyeke και Nuri Adıyeke, «Οι αποστασίες από το ισλάμ στην Κρήτη στη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης», *Κρητολογικά γράμματα*, 19 (Ρέθυμνο, 2004), 33-41 (από τα τουρκικά).
3. Nadire Mater, *Θητεία στον τουρκικό στρατό, Οι στρατιώτες που πολέμησαν στη Νοτιοανατολική Τουρκία αφηγούνται*, μαζί με τη Φραγκώ Καράογλαν, Αθήνα 2003 (από τα τουρκικά).
4. L. Doğan Tiliç, *Η δημοσιογραφία στην Ελλάδα και στην Τουρκία*, «Ντρέπομαι, αλλά είμαι δημοσιογράφος», Αθήνα 2000 (από τα τουρκικά).

## E. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ-ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

### Keynote speech:

1. “Monasteries, Economy, and Politics from Medieval to Modern Times”, [keynote speech](#), 2<sup>nd</sup> Workshop of the Research Network Dedicated to the History of Monastic Economy: Does Monastic Economy Matter? Religious Patterns of Economic Behaviour (Σόφια, 9-11 Νοεμβρίου 2018).

2. “From the times of the conquest (feth-i hakaniden berü/κατὰ τὸν τῆς ἀλώσεως χρόνον): The vocabulary and the historiography of the Ottoman conquest in the Greek lands”, ανακοίνωση στο workshop “Islamic Legacy: Narratives East, West, South,

North of the Mediterranean (1350-1750): A thesaurus under discussion” (Sarajevo, 7 Σεπτεμβρίου 2021).

3. «Settlement desertion and resettlement in Halkidiki during the transition from Byzantine to Ottoman rule», ανακοίνωση στο συνέδριο «Mapping Settlement Desertion in Southeastern Europe from Antiquity to the Modern Era», Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών (22-23 Απριλίου 2021).
4. «The Monastery of Chora, Constantinople, as a Christian Waqf under the Ottomans», ανακοίνωση στο συνέδριο Interreligious Founding, Humboldt University of Berlin (8-9 Απριλίου 2021).
5. «Η οργή του σουλτάνου: πώς σκέφτηκε ο ‘Άλλος’ το 1821», ομιλία στην εκδήλωση του Πανεπιστημίου Κρήτης «Σκεφτόμαστε το ‘21» (24 Μαρτίου 2021).
6. «*Romaika: Towards a History of the Greek Lands under Ottoman Rule*», Upper House Seminar, British School at Athens (23 Νοεμβρίου 2020).
7. «The Environment and Ottoman/Greek history and historiography: perspectives, limits and conflicts», *Conflict and the Environment in Modern Greece*, 21.9.2020, Webinar workshop of the Institute of Historical Research of the National Hellenic Research Foundation and the European Society for Environmental History.
8. «Ο Χάνδακας του Μοροζίνι σύμφωνα με τις οθωμανικές πηγές», ανακοίνωση στην Διημερίδα της Γενναδείου Βιβλιοθήκης με τίτλο «Η κληρονομιά του Φραγκίσκου Μοροζίνι στην Κρήτη, την Αθήνα και τον Μοριά» (Αθήνα, 23-24 Ιανουαρίου 2020).
9. “Border(is)lands: The Ottoman-Venetian Frontier of the Ionian Islands (Late Fifteenth to Late Seventeenth Century), paper read at the International Conference “Visible and Invisible Borders between Christians and Muslims in the Early Modern World” (Central European University, Budapest, 10-11.1.2020).
10. (μαζί με την Εβίτα Δανδάλη και τον Ευθύμιο Μαχαίρα), «Αυτοί και αυτά (τα κτήρια) που έμειναν στον Χάνδακα μετά το τέλος του πολέμου», ανακοίνωση στο συνέδριο *Κρητικός Πόλεμος, 1645-1669: Άγνωστες Πτυχές* (Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου, 1-3 Νοεμβρίου 2019).
11. (μαζί με τον Γιώργο Βίδα και τον Χρήστο Κυριακόπουλο), «Η αγροτική οικονομία στα χρόνια του Κρητικού Πολέμου: μια προσέγγιση μέσω GIS», ανακοίνωση στο συνέδριο *Κρητικός Πόλεμος, 1645-1669: Άγνωστες Πτυχές* (Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου, 1-3 Νοεμβρίου 2019).
12. (with Denise Klein), “Mobilities in the Ottoman World”, keynote speech, Workshop at the British School of Athens, Craftspeople Mobility in Archeological, Historica, and Ethnographic Record: A Comparative Perspective from the Aegean (Athens, 27-29.9.2019)
13. “Στον μεσογειακό κήπο των Κυθίων: εκτιμήσεις για την οικονομία του νησιού με βάση την οθωμανική απογραφή του 1715», Επιστημονικό Συνέδριο Κυθίων, 20-21.9.2019
14. “Reversing the Ottoman historiographical map: the Empire viewed from the Aegean islands”, paper read at the Workshop *Writing from the Provinces Reconsidering Ottoman History and Historiography* (American University of Beirut, Center for Arts and Humanities, 25-26.3.2019)
15. (with Georgios Liakopoulos), “Greek Frappé? The Little Ice Age in the Ottoman Greek Lands”, paper read at the *History, Environment and Climate: An Introductory Workshop* (Princeton Athens Center for Research and Hellenic Studies, 22-23.3.2019).

16. (μαζί με τον Παναγιώτη Πούλο), ««Πέτρες και αρχαία μνημεία: Οθωμανικές και ελληνικές θεωρήσεις των αρχαίων μνημείων στην Αθήνα κατά την Ελληνική Επανάσταση», ανακοίνωση στο συνέδριο *Ψηφιακό Αρχείο 1821: αρχαιακά ερωτήματα, ερευνητικές προοπτικές, ψηφιακές προκλήσεις* (Κ.Ε.Α.Ε., Ε.Ι.Ε., Γ.Α.Κ., Αθήνα, 14-15.3.2019)
17. “Across the Aegean: Toward an Alternative View of Ottoman and Greek History”, διάλεξη στο Institut für Byzantinistik und Neogräzistik του Πανεπιστημίου της Βιέννης (22.1.2019)
18. (μαζί με την Ελένη Γκαρά), «Στο Αιγαίο των Πρώιμων Νεότερων Χρόνων: Οθωμανική Κυριαρχία, Μετασχηματισμοί και Αμφισημίες», ανακοίνωση στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Οχυρώσεις της Οθωμανικής Περιόδου στο Αιγαίο», Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου (Μυτιλήνη, 30-31 Οκτωβρίου 2018).
19. (μαζί με τον Νίκο Σκουτέλη), «Οι Οθωμανικοί Κουλέδες της Κρήτης: Το ιστορικό πλαίσιο, ο τύπος και το δίκτυο», ανακοίνωση στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Οχυρώσεις της Οθωμανικής Περιόδου στο Αιγαίο», Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου (Μυτιλήνη, 30-31 Οκτωβρίου 2018).
20. “The Catholic bishops and their community on the island of Syros and the Ottoman authorities”, ανακοίνωση στο 3<sup>ο</sup> διεθνές συνέδριο της Levantine Heritage Foundation (Αθήνα, 2-3 Νοεμβρίου 2018).
21. “Heritage under Negotiation: the Ottoman Monuments in Greece”, ανακοίνωση στο εργαστήριο «Theoretical and Practical Aspects of Conservation of Tangible Ottoman Heritage» (Ιερουσαλήμ, Van Leer Jerusalem Institute, 28 Οκτωβρίου 2018).
22. “Naibs and Müvellas on the Islands of Andros and Syros, 16th to 18th Century”, ανακοίνωση στο 23<sup>ο</sup> Συμπόσιο της Comité International d'études pré-ottomanes et ottomans/CIEPO (Σόφια, 11-15 Σεπτεμβρίου 2018). Pannel: Le nâ'ib ottoman en contexte méditerranéen / The Ottoman Nâ'ib in a Mediterranean Context.
23. (μαζί με τον Γιώργο Βίδρα και τον Χρήστο Κυριακόπουλο), “New Approaches to the Rural Economy of Ottoman Crete (1650-1670)”, ανακοίνωση στο 23<sup>ο</sup> Συμπόσιο της Comité International d'études pré-ottomanes et ottomans/CIEPO (Σόφια, 11-15 Σεπτεμβρίου 2018)
24. “Ottoman Athens, the ‘city of philosophers’ (medinetu’l-hukema)”, προσκληκλήμενη ομιλία στο Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών, Samtalen om Athens/The conversation about Athens, 3-5 Σεπτεμβρίου 2018. Διοργάνωση: Arr-Journal of History of Ideas.
25. (μαζί με τον Γιώργο Βίδρα), «Ιστορικά στοιχεία για τους καθολικούς της Σύρου από τα οθωμανικά κατάστιχα της Κωνσταντινούπολης και από τα οθωμανικά έγγραφα του Αρχείου της Καθολικής Επισκοπής Σύρου», εισήγηση στα *Σεμινάρια της Ερμούπολης*, 8 Ιουλίου 2018
26. (μαζί με τον Μωχάμετ Σχαριάτ-Παναχή), «ο Παρθενών... σχεδόν το συμπαθεί [το τζαμί]»: Διάλογοι μεταξύ των μνημείων των Αθηνών και ερωτήματα για την επανάχρηση των οθωμανικών μνημείων στον αιώνα των κρίσεων και των μετακινήσεων”, εισήγηση στους *Αρχαιολογικούς Διαλόγους* 2018, 1 Ιουνίου 2018.
27. «Byzantine and Ottoman *çiftliks* around Salonica, fifteenth-sixteenth centuries», ανακοίνωση στο Halcyon Days in Crete X Symposium «*Çiftliks* in the Balkans and western Anatolia» (Ρέθυμνο, 12-14 Ιανουαρίου 2018).
28. «"Ah ha ha hil hop pa po he pi poh" : Les cris des foux. Hôpitaux, médecins et malades dans les espaces urbains ottomans à travers le récit d'Evliya Çelebi»,





<https://www.facebook.com/100011387882016/videos/vb.100011387882016/291217061267888/?type=2&theater>

42. (μαζί με την Melis Cankara) «Τα σπίτια του Ρεθύμνου, σιωπηλοί μάρτυρες της Ανταλλαγής των Πληθυσμών», ανακοίνωση στην επιστημονική διημερίδα «Νοσταλγώντας το Αίβαλί: Ταξίδι από το Ρέθεμνος στις αλησμόνητες πατρίδες και το ‘Αίβαλί’ του Solour» (18-19 Μαρτίου 2016).

43. (μαζί με τον Φωκίωνα Κοτζαγεώργη), «Τα οθωμανικά έγγραφα των αθωνικών μοναστηριών: Η αξία τους ως πηγές και οι εκδόσεις τους», ανακοίνωση στο Συμπόσιο αφιερωμένο στην 70ή επέτειο της συλλογής Archives de l’Athos, Paris, 1945-2015, με τίτλο *Διαβάζοντας τα Αρχεία του Αγίου Όρους* (Αθήνα, 18-20 Νοεμβρίου 2015).

44. «Από τον Ψηλορείτη στην Ψηφιακή Κρήτη (και παραπέρα) μέσω ανθρωπιστικών επιστημών» [From Psiloreitis Mountain to *Digital Crete* (and beyond) via the Humanities], ανακοίνωση στα Σεμινάρια της Ερμούπολης, (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών 23-24 Οκτωβρίου 2015).

45. «Τα μεταλλεία και το περιβάλλον της Χαλκιδικής από τους Οθωμανούς μέχρι τους Καναδούς: μια προσέγγιση στη μακρά διάρκεια», ανακοίνωση στη διημερίδα «Περιβάλλον και Ιστορία: Οι πολλαπλές όψεις μιας δυναμικής σχέσης» (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, 22-23 Οκτωβρίου 2015).

46. “Girit'teki Osmanlı Bina Veraseti”, ανακοίνωση στο Διεθνές Συμπόσιο *Geçmişten Günümüze Girit: Tarih, Toplum, Kültür* [Η Κρήτη από το Παρελθόν στο Παρόν: Ιστορία, Κοινωνία, Πολιτισμός] (Kuşadaşı, 16-18 Οκτωβρίου 2015).

47. «Οθωμανικές πηγές για την ιστορία της Τήνου», ανακοίνωση που διαβάστηκε στο Α΄ Διεθνές Ιστορικό Συνέδριο Τήνου, «Από την Τήνο του Βενετού Δόγη στην Τήνο της Υψηλής Πύλης» (6-7 Αυγούστου 2015).

48. «Τα μεταλλεία της Χαλκιδικής στα χρόνια των Οθωμανών», ανακοίνωση στην ημερίδα «Μεταλλεία, ελιές και μοναστήρια: Όψεις της περιβαλλοντικής ιστορίας της Χαλκιδικής» (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, 5 Ιουνίου 2015). Μαγνητοσκοπημένη στη διεύθυνση <https://www.youtube.com/watch?v=Uzppn6Bm2eY&feature=youtu.be>

49. “Mapping Economic Space in the Ottoman World”, ανακοίνωση στο Digital Ottoman Platform Workshop, Institute for Advanced Study, Princeton NJ (8-12 Ιουνίου 2015).

50. «*Istimalet*: What do we actually know about it?», ανακοίνωση στο Halcyon Days in Crete IX Symposium «Political Thought and Practice in the Ottoman Empire» (Ρέθυμνο, 9-11 Ιανουαρίου 2015).

51. «Νησιά των μεθορίων, μεθόριοι των νησιών» [Islands on the frontiers, frontiers on the islands], ανακοίνωση στο εργαστήριο *Νησιά και νησιώτες στο Αιγαίο και στη Μεσόγειο. Νησιωτικοί κόσμοι στη μακρά γεωπολιτισμική διάρκεια* (Ρέθυμνο, 6-7 Δεκεμβρίου 2014).

52. «Frontier Societies in the Ottoman Mediterranean – A Framework for Research», διάλεξη στα Πανεπιστήμια Boğaziçi και Sabancı της Κωνσταντινούπολης (30 Οκτωβρίου και 5 Νοεμβρίου 2014).

53. «Ο τεκές και το τζαμί του Βελή Πασά στο Μασταμπά Ρεθύμνου», ανακοίνωση στο συνέδριο *Ο Μασταμπάς Ρεθύμνου από το τότε μέχρι το σήμερα*, (Ρέθυμνο, 14-15 Ιουνίου 2014).

54. « L’organisation du territoire en Crète d’après les sources ottomanes », εισήγηση στο σεμινάριο με θέμα *L’organisation du territoire de la Crète en dehors*

*des villes sous les époques vénitienne et ottomane (XIVe-XVIIIe siècles)*, MMSH (Aix-en-Provence, 23 Μαΐου 2014)

55. «Frontier Societies in the Ottoman Mediterranean – A Framework for Research», ανακοίνωση στην Turkologentag 2014/European Convention on Turkic, Ottoman and Turkish Studies (Μόναχο, 11-14 Φεβρουαρίου 2014)

56. «Η τουρκοκρατία και η διδασκαλία της στα σχολικά βιβλία και στο πανεπιστήμιο», εισήγηση σε Διημερίδα για την ιστοριογραφία στο Ιστορικό Μουσείο Κρήτης (28-29 Μαρτίου 2014).

57. «Τα οθωμανικά μνημεία του Ηρακλείου», ομιλία στο Ιστορικό Μουσείο Κρήτης (13 Νοεμβρίου 2013) στο πλαίσιο της έκθεσης *A Balkan Tale / Μια βαλκανική ιστορία*.

58. «Sources ottomanes sur l'histoire du Grèce moderne», εισήγηση στο σεμινάριο υποψήφιων διδασκτόρων της Γαλλικής Σχολής Αθηνών με θέμα «Sources écrites : méthodes, outils, enjeux» (11 Σεπτεμβρίου 2013)

59. «Κρητικοί γάμοι: στις απαρχές της δημιουργίας της τουρκοκρητικής κοινότητας», διάλεξη στο Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, στο πλαίσιο του εορτασμού των 35 χρόνων από την ίδρυση του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας, Ρέθυμνο, Κρήτη, 27 Μαρτίου 2013. Μαγνητοσκοπημένη στη διεύθυνση [http://www.ims.forth.gr/index\\_main.php?c=92&l=g](http://www.ims.forth.gr/index_main.php?c=92&l=g)

60. «Οι Στενιές στο τέλος του 17<sup>ου</sup> αιώνα», ανακοίνωση στην ημερίδα «Ο πύργος του Μπίστη-Μουβελά στις Στενιές Άνδρου. Ιστορία και αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά» (Ένωση Ανδρίων Επιστημόνων, Αθήνα 5 Απριλίου 2013)

61. «Early Ottoman Diplomats Revisited: An Order of the Beylerbey of Rumeli in 1401 in Favor of the Athonite Monastery of Vatopedi», ανακοίνωση στο 20<sup>ο</sup> Συμπόσιο της Διεθνούς Επιτροπής Προοθωμανικών και Οθωμανικών Σπουδών (CIEPO), Νέες τάσεις στις οθωμανικές σπουδές, Ρέθυμνο, Κρήτη, 27 Ιουνίου-1 Ιουλίου 2012.

62. «Ο Αμόλοχος και τα Αρνά σύμφωνα με το οθωμανικό κτηματολόγιο του 1670», εισήγηση στο συμπόσιο «Η Άγνωστη Άνδρος: Ιστορία και πολιτισμός» (Ζόργκος, Άνδρος, 23-25 Αυγούστου 2012).

63. “Monasteries in the Rural Society and Economy of the Greek Lands under the Ottomans: A Historiographical Appraisal”, ανακοίνωση στο Halcyon Days in Crete VIII Symposium «Ottoman Rural Societies and Economies» (Ρέθυμνο, 13-15 Ιανουαρίου 2012)

64. «Church and monastic waqfs in Ottoman Greek lands (15<sup>th</sup>-18<sup>th</sup> centuries)», ανακοίνωση στο διεθνές συνέδριο του Institut d'Etudes de l'Islam et des Sociétés du Monde Musulman, “Les fondations pieuses waqf-habous chez les chrétiens et les juifs en terre d'islam” (Παρίσι, 3-4 Νοεμβρίου 2011)

65. «Κατάληψη του χώρου και μοναστηριακή γαιοκτησία στην οθωμανική Χαλκιδική (15<sup>ος</sup>-16<sup>ος</sup> αι.)», ανακοίνωση στο ΣΤ΄ Επιστημονικό Συνέδριο της Αγιορειτικής Εστίας, «Το Άγιον Όρος στον 15<sup>ο</sup> και 16<sup>ο</sup> αιώνα» (Θεσσαλονίκη, 25-27 Νοεμβρίου 2011).

66. «Από τα βενετικά στα οθωμανικά Χανιά Στοιχεία για την πόλη και την αγορά των Χανίων σύμφωνα με την οθωμανική απογραφή του 1650», ανακοίνωση στο ΙΑ΄ Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο (Ρέθυμνο, Οκτώβριος 2011).

67. «Christian Orthodox Monasteries and Muslim Tekkes in the Ottoman Society: Toward a Comparative Approach», ανακοίνωση στο πλαίσιο της οργανωμένης

συνεδρίας “The integration of the Christian vakf into the Ottoman society: social and economic aspects, 15th-18th centuries” στο 12<sup>ο</sup> Διεθνές Συνέδριο Οθωμανικής Οικονομικής και Κοινωνικής Ιστορίας (Ρετζ, Αυστρία 11-15 Ιουλίου 2011).

68. «Τα οθωμανικά μνημεία των Χανίων», διάλεξη στο πλαίσιο του Β΄ Κύκλου του Ανοιχτού Λαϊκού Πανεπιστημίου του Δήμου Χανίων (Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου, 27 Μαΐου 2011).

69. «Ο Εβλιά Τσελεμπί, περιηγητής του οθωμανικού κόσμου», ομιλία στην παρουσίαση της έκθεσης «Εβλιά Τσελεμπί: Το Βιβλίο των Ταξιδιών», στο Μουσείο Μπενάκη/Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης (4 Απριλίου 2011).

70. «Οι μιναρέδες του Ρεθύμνου», ομιλία σε εκδήλωση ευαισθητοποίησης για τον μιναρέ της Νερατζές στο Ρέθυμνο (23 Σεπτεμβρίου 2010).

71. «Ερευνώντας τις τοπικές ιστορίες του ελλαδικού χώρου μέσα από τις οθωμανικές πηγές: προβλήματα και προοπτικές», ανακοίνωση στην ημερίδα «Νέοι ερευνητές: ιστορικοί» που διοργάνωσε η Εταιρεία Σπουδών της Σχολής Μωραΐτη στην Αθήνα (4 Νοεμβρίου 2010).

72. «Η οθωμανική επαρχία της Αγίας Μαύρας» και (μαζί με τον Σπ. Ασδραγά) «Τα πληθυσμιακά μεγέθη της Αγίας Μαύρας και του νησιού της Λευκάδας (ιστ΄-ιζ΄ αι.)» ανακοινώσεις στο ΙΕ΄ Συμπόσιο της Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών με θέμα «Δρόμοι και παράδρομοι της τοπικής ιστορίας» (Λευκάδα, 18-20 Αυγούστου 2010).

73. «Οθωμανικά αρχαιακά τεκμήρια για τη νεότερη ιστορία της Λευκάδας», ανακοίνωση στο Θ΄ Πανιώνιο Συνέδριο (Παξοί, 26-30 Μαΐου 2010)

74. «Ορθόδοξα μοναστήρια και δερβίσικοι τεκέδες: προς μια συγκριτική προσέγγιση του οικονομικού και πολιτικού τους ρόλου στους οθωμανικούς χρόνους», ανακοίνωση στην επιστημονική συνάντηση «Μοναστήρια, οικονομία και πολιτική από το μεσαίωνα στους νεότερους χρόνους» που διοργάνωσε το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ρέθυμνο, 17-19 Δεκεμβρίου 2009).

75. «The Monks of Mount Athos and the Ottoman Sultans», διάλεξη στο Πρόγραμμα Ελληνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πρίνστον (Πρίνστον, 27 Μαρτίου 2009) και στο Πρόγραμμα Οθωμανικών Σπουδών, New York University (Νέα Υόρκη, 2 Απριλίου 2009).

76. «Riot in the Village: Some Cases of Peasant Protest Around Ottoman Salonica», ανακοίνωση στο Halcyon Days in Crete VII Symposium «Political Initiatives from the Bottom Up in the Ottoman Empire» (Ρέθυμνο, 9-11 Ιανουαρίου 2009).

77. «Πίσω στα τεφτέρια; Οικονομικά μεγέθη και κοινωνική δομή στην Άνδρο του 17ου αιώνα με βάση το οθωμανικό κτηματολόγιο: τρόποι ανάλυσης, μεθοδολογικά προβλήματα και ιστοριογραφικά ζητήματα», ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο Οικονομικής και Κοινωνικής Ιστορίας: Νέοι προβληματισμοί στη Θεωρία και την Εμπειρική Έρευνα (Ρέθυμνο, 10-13 Δεκεμβρίου 2008).

78. «Τα οθωμανικά μνημεία του Ρεθύμνου», διάλεξη στο Δημαρχείο Ρεθύμνου στο πλαίσιο των ανοιχτών διαλέξεων προβληματισμού και παρέμβασης που συνδιοργάνωσαν η Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης και το Δίκτυο Εθελοντών του Δήμου Ρεθύμνου (1 Δεκεμβρίου 2008). (Δημοσίευση σε: <http://agonigrammi.wordpress.com/> και [http://www.academia.edu/1815313/ The Ottoman Monuments of Rethymno](http://www.academia.edu/1815313/The_Ottoman_Monuments_of_Rethymno) )

79. «Ottoman Documents from the Aegean Island of Andros: Provincial Administration, Adaptation and Limitations in the Case of an Insular Society (late 16th – early 19th century)», ανακοίνωση στο εργαστήριο με τίτλο «Les fonds

d'archives ottomans conservés dans les îles grecques» στο 18<sup>ο</sup> Συμπόσιο της Διεθνούς Επιτροπής Προοθωμανικών και Οθωμανικών Σπουδών (Comité International d'études pré-ottomanes et ottomans) (Ζάγκρεμπ, 28 Αυγούστου 2008).

80. «Forging Ottoman Administration: Examples from the Christian Orthodox Monasteries of Mount Athos», ανακοίνωση που απεστάλη στη συνάντηση εργασίας με τίτλο Forging Administration (Βερολίνο, Zentrum Moderner Orient, 18-19 Ιουνίου 2008).

81. «Μελετώντας τις νησιωτικές κοινωνίες στο οθωμανικό πλαίσιο: η περίπτωση της Άνδρου στο Αιγαίο Πέλαγος (16<sup>ο</sup>-18<sup>ο</sup> αι.)», διάλεξη στο Τμήμα Τουρκικών και Μεσανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου (13 Νοεμβρίου 2007).

82. «Νησιωτικές κοινωνίες στο οθωμανικό πλαίσιο: η περίπτωση της Άνδρου (16<sup>ο</sup>-18<sup>ο</sup> αι.)», διάλεξη στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (15 Ιουνίου 2007).

83. «Η επαρχία Σητείας στα πρώτα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας (1650-1670/71)», ανακοίνωση στο I<sup>ο</sup> Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο (Χανιά, Οκτώβριος 2006).

84. «Insularity and Island Society in the Ottoman Context: The Case-Study of the Island of Andros (sixteenth-eighteenth c.)», διάλεξη στο Τμήμα Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Boğaziçi (Κωνσταντινούπολη, 20 Απριλίου 2006).

85. (μαζί με τον Μαρίνο Σαρηγιάννη) «Οθωμανικές πηγές για τον Κρητικό Πόλεμο», ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συμπόσιο «Ο Κρητικός Πόλεμος: Από τη Χαρτογραφία στη Λογοτεχνία», Ιστορικό Μουσείο Κρήτης στο Ηράκλειο (31 Μαρτίου -1 Απριλίου 2006).

86. «Insularités, économies, sociétés dans l'Archipel ottoman : l'exemple de l'île d'Andros (XVI<sup>e</sup>-XVIII<sup>e</sup> siècles)», σειρά τεσσάρων σεμιναρίων στην Ecole Pratique des Hautes Etudes, Section des Sciences Historiques et Philologiques (Παρίσι, Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2006). Η αναφορά των σεμιναρίων δημοσιεύτηκε στο Ecole Pratique des Hautes Etudes, Section des Sciences Historiques et Philologiques, Livret-Annuaire 21 (2005-2006), Paris, A la Sorbonne 2007, σ. 71-73.

87. «A Town for the Besiegers: The Ottoman Candia outside Candia (1650-1669)», ανακοίνωση στο Halcyon Days in Crete VI Symposium «Crete and the Eastern Mediterranean, 1645-1840» (Ρέθυμνο, 13-15 Ιανουαρίου 2006).

88. «Beyond 'Classical' *Defterology*: The *Tahrirs* of the Seventeenth Century», ανακοίνωση στο 10<sup>ο</sup> Διεθνές Συνέδριο Οικονομικής και Κοινωνικής Ιστορίας της Τουρκίας (10th International Conference of Economic and Social History of Turkey) (Βενετία, 28 Σεπτεμβρίου-1 Οκτωβρίου 2005).

89. «Creating a Database on Ottoman Crete», ανακοίνωση στο συνέδριο με τίτλο «Common Cultural Heritage: Developing Local Awareness concerning the Architectural Heritage left from the Exchange of Populations in Turkey and Greece» του Ελληνικού Τμήματος του ICOMOS και του Foundation of Lausanne Treaty Emigrants (LMV) (Ρέθυμνο, 21-27 Οκτωβρίου 2004).

90. «The *kadi* Court of a *zimmi* Society: The Case of the Island of Andros», ανακοίνωση στο 16<sup>ο</sup> Συμπόσιο της Διεθνούς Επιτροπής Προοθωμανικών και Οθωμανικών Σπουδών (Comité International d'études pré-ottomanes et ottomans) (Βαρσοβία, 14 Ιουνίου 2004).

91. «Οθωμανική αυτοκρατορία και νησιωτικές κοινωνίες: Οθωμανικό αρχειακό υλικό από την Άνδρο», διάλεξη στο Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών Ι.Τ.Ε. (Ρέθυμνο, 10 Δεκεμβρίου 2003).

92. «Η επαρχία Μυλοποτάμου: τα νέα δεδομένα της οθωμανικής κατάκτησης», ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο «Ο Μυλοπόταμος από την Αρχαιότητα ως Σήμερα: Περιβάλλον, Αρχαιολογία, Ιστορία, Λαογραφία, Κοινωνιολογία» (Ρέθυμνο, 27 Οκτωβρίου 2003).
93. «Τα όνειρα των σουλτάνων: νομιμοποιητικές ιστοριογραφικές στρατηγικές οικειοποίησης του οθωμανικού παρελθόντος », εισήγηση σε συνάντηση-συζήτηση της Εταιρείας Μελέτης Νέου Ελληνισμού - Περιοδικό *Μνήμων* (27 Νοεμβρίου 2002).
94. «Το Άγιον Όρος και η συγκρότηση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας», ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο «Η άλωση της Κωνσταντινούπολης και η μετάβαση από τους μεσαιωνικούς στους νεότερους χρόνους», Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο (18-20 Οκτωβρίου 2002).
95. «Bargaining for Survival: The Worldly Affairs of the Athonite Monks under Ottoman Administration (15<sup>th</sup>-16<sup>th</sup> c.)», ανακοίνωση στο 15<sup>ο</sup> Συμπόσιο της Διεθνούς Επιτροπής Προοθωμανικών και Οθωμανικών Σπουδών (Comité International d'études pré-ottomanes et ottomans) (Λονδίνο, 8-12 Ιουλίου 2002).
96. «Χωρικοί, μοναχοί και κρατικοί αξιωματούχοι στην ύπαιθρο της οθωμανικής Θεσσαλονίκης (16ος αι.)», διάλεξη στο Σπίτι του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ρέθυμνο, 16 Μαΐου 2000)
97. «Ένα *biti* του σουλτάνου Μουράτ Β΄ από το αρχείο της Μονής Ξηροποτάμου», ανακοίνωση στο 16<sup>ο</sup> Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο (Θεσσαλονίκη, 26-28 Μαΐου 1995).

#### ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ – ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ:

«[1821 και οθωμανική ιστορία](#)», συζήτηση στον [Ελληνικό Κύκλο Βρυξελλών](#) (6 Μαρτίου 2021).

(μαζί με τον Νίκο Ανδριώτη), «[Όψεις του κρητικού 21](#)», διαδικτυακή συζήτηση της Παγκρητικής Ομοσπονδίας Ευρώπης (18 Απριλίου 2021).

(μαζί με τον Λεωνίδα Μοίρα), «Το Εικοσιένα μέσα από την ματιά του 'Άλλου': η αντίδραση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στην Ελληνική Επανάσταση», Απογεύματα με την Ιστορία, Όμιλος για την ιστορική εκπαίδευση στην Ελλάδα (17 Μαρτίου 2021).

(μαζί με τον Δημήτρη Κουσουρή, τον Δημήτρη Μπαχάρα και την Ελευθερία Ζέη), «[Προσεγγίζοντας την Ελληνική Επανάσταση 200 χρόνια μετά](#)», συζήτηση στο πλαίσιο του αφιερώματος της διαδικτυακής Διεθνούς Έκθεσης Βιβλίου Θεσσαλονίκης «το '21 σήμερα» (24 Νοεμβρίου 2020).

“History has Never Been Either Black or White”, [Centre for Advanced Study Sofia Newsletter 2018-2019](#), σ. 24-25.

«[Μελετώντας τα οθωμανικά αρχεία και την ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας](#)», *Η ιστορία στο Κόκκινο*, 24/2/2019.

## **ΣΤ. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ:**

1. Διοργάνωση συνεδρίας στο 4<sup>ο</sup> διετές συνέδριο της European Rural History Organisation ([EURHO](#), Παρίσι 13-13.9.2019), με τίτλο: “Agricultural Estates, Land and Labour in the Ottoman Empire, Eastern Europe and the North Western Mediterranean: A Comparative Approach”
2. Οθωμανικά μνημεία στην Ελλάδα: κληρονομίες υπό διαπραγμάτευση, Επιστημονικό Συνέδριο, Γαλλική Σχολή Αθηνών (20-22 Ιουνίου 2019)
3. Κύκλος συζητήσεων «Το τσαντίρι του Πλάτωνα/Eflatun Çadırı», σε συνεργασία με το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και τα Αρχαία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (άνοιξη 2019).
4. «Τσιφλίκια στα Βαλκάνια και στη δυτική Μικρά Ασία», 10<sup>ο</sup> Διεθνές Συμπόσιο Halcyon Days in Crete (Ρέθυμνο, 12-14 Ιανουαρίου 2018).
5. «Histories, Spaces, and Heritages at the transition from the Ottoman Empire to the Greek State» (Γαλλική Σχολή Αθηνών, 15 Σεπτεμβρίου 2017).
6. «Όψεις των μεταβάσεων από την οθωμανική αυτοκρατορία στο ελληνικό κράτος», Επιστημονική Συνάντηση, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης – Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών I.T.E. – York University, Ρέθυμνο, 12-13 Μαΐου 2017.
7. «Πολιτική σκέψη και πρακτική στην Οθωμανική Αυτοκρατορία», 9<sup>ο</sup> Διεθνές Συμπόσιο Halcyon Days in Crete, Ρέθυμνο, 9-11 Ιανουαρίου 2015.
8. 20<sup>ο</sup> Συμπόσιο της Διεθνούς Επιτροπής Προοθωμανικών και Οθωμανικών Σπουδών (CIÉPO), Νέες τάσεις στις οθωμανικές σπουδές, Ρέθυμνο, Κρήτη, 27 Ιουνίου-1 Ιουλίου 2012.
9. «Οθωμανικές Αγροτικές Κοινωνίες και Οικονομίες», 8<sup>ο</sup> Διεθνές Συμπόσιο Halcyon Days in Crete , Ρέθυμνο, 13-15 Ιανουαρίου 2012.
10. «Μοναστήρια, οικονομία και πολιτική από το μεσαίωνα στους νεότερους χρόνους», Επιστημονική Συνάντηση που διοργάνωσε το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο, 17-19 Δεκεμβρίου 2009.
11. «Πολιτικές πρωτοβουλίες από τα κάτω στην Οθωμανική Αυτοκρατορία», 7<sup>ο</sup> Διεθνές Συμπόσιο Halcyon Days in Crete, Ρέθυμνο, 9-11 Ιανουαρίου 2009.
12. «Η Κρήτη και η Ανατολική Μεσόγειος, 1645-1840», 6<sup>ο</sup> Διεθνές Συμπόσιο Halcyon Days in Crete, Ρέθυμνο, 13-15 Ιανουαρίου 2006.
13. «Η Οθωμανική Αυτοκρατορία και η Άνοδος των Βαλκανικών Εθνικισμών 1789-1832: Συγκρούσεις, Μετασχηματισμοί, Προσαρμογές», Διεθνές Συνέδριο, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 13-14 Δεκεμβρίου 2003.

### **Η. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΤΕΡΟΑΝΑΦΟΡΕΣ**

Michael Ursinus, “Ottoman studies triumphant: the success story of Rethymno, Crete”, *Byzantine and Modern Greek Studies* 40 (2016), σ. 89-98.

Molly Greene, *The Edinburgh History of the Greeks 1453 to 1768: The Ottoman Empire*, Edinburgh University Press, Εδιμβούργο 2015 (16 ετεροαναφορές).